

Uit de natuurbescherming

Gedeeltelijk succes in de strijd om Voorne's natuurschoon

Na een kleine drie jaar van inspannend touwtrekken omtrent de vormgeving van het door de gemeente Rotterdam gewenste haven- en industriegebied op de Maasvlakte voor de kust van het eiland Rozenburg (bij natuurliefhebbers beter bekend onder de naam van De Beer) heeft de regering — voorlopig in laatste instantie — haar standpunt bepaald.

Men weet waar het om ging: vanaf de Zuiderpier aan de Nieuwe Waterweg wenste Rotterdam een dam naar de kust van Voorne. Het binnen deze dam gelegen gebied zou worden opgespoten en daarna gereed gemaakt worden voor havenaanleg en industrievestiging. Tussen het nieuwe gebied en de kust van Voorne zou een smal meer bewaard blijven, een triest restant van het Brielse Gat.

De steen des aanstoots voor de voorstanders van recreatie en natuurbescherming was de begrenzing van het nieuwe terrein. Naar hun mening was deze demarcatie lijn in de vorm van een dam verder naar het zuiden geprojecteerd dan verantwoord leek. Daarnaast zouden, aldus de wensen van Rotterdam, op de dam nog een weg en wellicht een spoorweg gelegd worden voor transporten van en naar het nieuwe haven- en industriegebied. Deze verbindingen zouden het unieke Voorne duingebied doorsnijden.

De natuurbeschermers waren van mening dat deze dam van de voor de kust van Voorne gelegen Westplaat naar het „vasteland” van Voorne uit de plannen moest verdwijnen. Een open Brielse Gat was in hun ogen een betere garantie tegen verdere uitbreiding van het haven- en industriegebied. Bovendien zou het waardevolle Voorne duingebied dan niet aan een kunstmatig meer met zoet water komen te liggen, doch het zo noodzakelijke contact met zee en strand behouden.

Gedeputeerde staten van Zuid-Holland kwamen na deze eerste opwinding met het

Duinen van de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland.

Foto: H. Haven

ontwerp-streekplan Voorne-Putten-Rozenburg. Het bevatte een gematigder visie van de Rotterdamse wensen. Maar de omstreden dam was in het ontwerp nog aanwezig; t.a.v. de weg door het duingebied bleven de mogelijkheden nog open.

Nu het indienen van officiële protesten mogelijk was geworden, kwam een ware stroom van bezwaarschriften tegen het ontwerp-streekplan los van de zijde van recreatie en natuurbescherming. Alle bezwaarschriften bepleitten een noordelijker demarcatielijn, een open Brielse Gat en het behoud van het duingebied van Voorne zonder doorsnijdende weg. Slechts de weg door de duinen werd bij de vaststelling van het streekplan afgevoerd; met betrekking tot de afdamming werd nog geen definitief standpunt ingenomen. Hoewel een aantal natuurbeschermingsorganisaties bij de Kroon in beroep is gegaan, heeft de regering thans, vooruitlopend op de verdere streekplan-procedure, een beslissing genomen inzake de zuidelijke begrenzing van het haven- en industriegebied.

Wat houdt nu de regeringsbeslissing in? De zuidelijke begrenzing van het haven- en industriegebied zal worden gevormd door een dam tussen de zuidelijke helft van de Westplaat en een punt halverwege de bestaande dam in de Brielse Maas. De mond van het Brielse Gat mag worden afgesloten met een dam die het strand van Voorne bereikt tussen de strandpalen 5 en 6. Over die dam mag een weg worden aangelegd, welke evenwel niet door de duinen is getraceerd, doch die aansluiting zoekt bij de betonweg naar het strand van Oostvoorne.

Over de bestemming van de overgangszone tussen natuurgebied en industrie zal later worden beslist. De regering is van mening dat in de door haar gekozen oplossing de verschillende in het geding zijnde belangen goed zijn afgewogen.

Aan de wensen van de voorstanders van recreatie en natuurbescherming is niet volledig tegemoet gekomen, maar het wekt niettemin voldoening, dat zij als volwaardige partners aan het overleg hebben kunnen deelnemen. Tevens is het te waarderen dat een grote waarde is toegekend aan de door hen voorgestane belangen.

Hoewel de strandhaak van Oostvoorne door de afdamming van het Brielse Gat aan zoet water zal komen te liggen en haar belangwekkende zoutlievende flora zal verliezen, is op twee andere punten aan de wensen van de natuurbescherming tegemoet gekomen. Door de noordelijker ligging van de dam in het Brielse Gat zal het duingebied de invloed van de zee kunnen behouden, terwijl het niet door een weg zal worden doorsneden.

Met erkentelijkheid mag worden geconstateerd dat de Contact-Commissie voor Natuur- en Landschapsbescherming wederom een waardevolle rol heeft gespeeld als coördinator van de acties om het behoud van een belangrijk natuurgebied. Het ware te wensen dat zij zich ook in de toekomst met verwickelingen rond Voorne zal bezighouden.

H. Haven

Boekbespreking

DE SCHOONHEID VAN DE WILDE PLANT

door H. Kleijn, Dr. P. Vermeulen en G. D. Swanenburg de Veye

Uitg.: H. J. W. Becht - Amsterdam. f 37,50.

Onze ereleden Kleijn en Swanenburg de Veye zijn weer in hun pen en fotostatief geklommen en onze Amsterdamse bioloog Vermeulen heeft zijn kennis toegevoegd aan die van de eerder genoemden en zo ligt voor mij een boekwerk van zodanige schoonheid en technische volmaaktheid op het gebied van kleurenfotografie (en reproductie!), zoals ik het nooit eerder gezien heb en waarbij de prestaties, neergelegd in „Paddestoelen in vorm en kleur” weer zijn overtroffen.

Bijna 200 kleurenfoto's zijn gereproduceerd naar cliché's van de fa. Enschedé.

Men zie de Waterlelie (wat een dieptescherpte!), men zie het paars van de Dagkoekoeks-bloem, het geel van de Ratelaar, men zie de Dauwnetel, de Wilde weite en de Gevlekte aronskelk met het inwendige van de geopende bloeiwijze.

Zo zou ik door kunnen gaan met het noemen van de Cichorei, de Wollige distel, de Heemst, het Maanvarentje, het Eenbloemig wintergroen, de vele alpenplanten, de Zweedse kornoelje met bessen, de zes foto's met Tulipa australis e.a., het zijn stuk voor stuk zeer bijzondere opnamen waar grote zorgvuldigheid en het gebruik van blitzlicht toe hebben bijgedragen.

De tekst is verdeeld in hoofdstukken als „Planten van het zoete water” om te eindigen met „Planten uit het Mediterrane gebied”. De namen zijn volgens de nieuwste nomenclatuur en worden naar hun afleiding verklaard.

Wat ik ook waardeer is de titel. Want wie dit boek bekijkt en leest zal toch tot de